

V Bruselu dne 21.4.2021
COM(2021) 188 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Taxonomie EU, podávání zpráv podniků o udržitelnosti, preference v oblasti
udržitelnosti a fiduciární povinnosti:
Nasměrování finančních prostředků na Zelenou dohodu pro Evropu**

Zelená dohoda pro Evropu je evropská strategie růstu, která pomůže zlepšit blahobyt a zdraví občanů, zajistit klimatickou odolnost Evropy do roku 2050 a chránit, zachovat a posílit přírodní kapitál EU a biologickou rozmanitost. Hospodářství ve prospěch lidí znamená rovněž spravedlivou transformaci, jež vytváří pracovní příležitosti a zajišťuje, aby nebyl nikdo opomenut. K dosažení těchto cílů se evropský finanční systém musí stát udržitelnějším. To bude vyžadovat jak přísné právní předpisy ve finanční oblasti, tak i jednoznačnou cestu k transformaci podniků. Objem investic potřebných k provedení nezbytných změn učiní z evropského finančního sektoru ústřední prvek udržitelného a inkluzivního hospodářského oživení po pandemii COVID-19 a dlouhodobého udržitelného hospodářského rozvoje Evropy.

EU podnikla významné kroky k vytvoření udržitelného finančního ekosystému. Nařízení o taxonomii EU, nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování a nařízení o referenčních hodnotách tvoří základ zvyšování transparentnosti a poskytují investorům nástroje k určování příležitostí k udržitelným investicím.

Komise předkládá akt v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu, návrh směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti revidující směrnici o vykazování nefinančních informací a změny aktů v přenesené pravomoci s cílem lépe zohlednit preference v oblasti udržitelnosti v pojišťovacím a investičním poradenství a aspekty udržitelnosti v rámci řízení produktů a fiduciárních povinností. Tyto dokumenty napomohou při směřování k zelenější, spravedlivější a udržitelnější Evropě a podpoří naplňování cílů udržitelného rozvoje.

Taxonomie EU je spolehlivý, vědecky podložený nástroj transparentnosti určený podnikům a investorům. Zavádí jednoznačná kritéria výkonnosti určující, které hospodářské činnosti významně přispívají k plnění cílů Zelené dohody. Kritéria vytvářejí pro podniky a investory společný jazyk, umožňují jim informovat věrohodněji o ekologické činnosti a pomáhají jim řídit již probíhající transformaci. Taxonomie EU bude hrát důležitou úlohu rovněž při vytváření standardu EU pro zelené dluhopisy a ekoznačky EU pro určité retailové finanční produkty.

Prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu jsou již v taxonomii zahrnuty hospodářské činnosti přibližně 40 % kótovaných společností¹ v odvětvích, na něž připadá téměř 80 % přímých emisí skleníkových plynů v Evropě, přičemž v budoucnu budou přidávány další činnosti². Taxonomie EU takto může podstatně zvýšit potenciál ekologického financování za účelem podpory transformace, zejména v případech uhlíkově náročných odvětví, v nichž je změna nezbytně nutná.

Návrh směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti stanoví společná evropská pravidla podávání zpráv, jež zvýší transparentnost a budou vyžadovat, aby společnosti podávaly zprávy o udržitelnosti jednotným a porovnatelným způsobem. Nové požadavky na podávání

¹ Podíl společností se sídlem v EU, které mají více než 500 zaměstnanců a působí v hospodářských odvětvích, na něž se vztahuje akt v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu (zdroj: Bloomberg).

² Zdroj: Eurostat.

zpráv se budou vztahovat na všechny velké a všechny kótované společnosti, včetně kótovaných malých a středních podniků. Komise vypracuje také přiměřené standardy pro nekótované malé a střední podniky. Ty nastaví referenční soubor informací, jež budou moci společnosti spadající do působnosti této směrnice oprávněně vyžadovat od malých a středních podniků, které jsou dodavateli a zákazníky v jejich hodnotovém řetězci.

I. ÚVOD

Nařízení (EU) 2020/852 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic (dále jen „nařízení o taxonomii EU“) vstoupilo v platnost dne 12. července 2020³. Nařízením pověřily Evropský parlament a Rada Evropskou komisi, aby v aktech v přenesené pravomoci stanovila technická screeningová kritéria pro rozhodování, zda lze určitou hospodářskou činnost považovat za činnost významně přispívající k environmentálním cílům. Kritéria pomáhají formulovat pro společnosti, investory a účastníky finančního trhu náležité definice hospodářských činností, jež lze pokládat za environmentálně udržitelné.

Tento mandát je vymezen požadavkem, aby technická screeningová kritéria byla aktualizovaná a aby se zakládala na vědeckých poznatcích. Kritéria musí být srozumitelná, proveditelná a snadno použitelná, a zamezovat tudíž zbytečné administrativní zátěži. Evropský parlament a Rada uznaly rovněž význam veřejné konzultace a Komisi výslovně nařídily, aby zapojila příslušné zúčastněné strany a vycházela z doporučení odborníků, kteří mají prokazatelné znalosti a zkušenosti v příslušných oblastech.

Na žádost Evropského parlamentu a Rady obsahuje akt v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu⁴ první soubor technických screeningových kritérií taxonomie EU a společný jazyk, pokud jde o udržitelné činnosti. Nařízení o taxonomii EU vyžaduje, aby investoři a společnosti používali tato kritéria při zveřejňování příslušných informací, což poslouží také jako spolehlivé vodítko pro investiční rozhodnutí.

Zmíněný akt je doplněn návrhem směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti⁵, která zajistí, aby společnosti poskytovaly informace o udržitelnosti svých obchodních praktik transparentním a porovnatelným způsobem. Prostřednictvím informací o souladu s taxonomií, o investicích do transformace a o rizicích týkajících se udržitelnosti mohou finanční podniky vyhodnotit cíle a environmentální výkonnost financovaných činností.

II. AKT V PŘENESENÉ PRAVOMOCI O TAXONOMII EU PRO OBLAST KLIMATU

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088, Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

⁴ Nařízení Komise v přenesené pravomoci, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852, pokud jde o stanovení technických screeningových kritérií pro určení toho, za jakých podmínek se hospodářská činnost kvalifikuje jako významně přispívající ke zmírňování změny klimatu nebo k přizpůsobování se změně klimatu, a toho, zda tato hospodářská činnost významně nepoškozuje některý z dalších environmentálních cílů, viz https://ec.europa.eu/info/law/sustainable-finance-taxonomy-regulation-eu-2020-852/amending-and-supplementary-acts/implementing-and-delegated-acts_en.

⁵ Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a nařízení (EU) č. 537/2014, pokud jde o podávání zpráv o udržitelnosti některými podniky, COM(2021) 189.

Akt v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu podléhající kontrole Evropského parlamentu a Rady přináší první soubor technických kritérií pro vymezení činností, které významně přispívají ke zmírňování změny klimatu a k přizpůsobování se změně klimatu, tj. k prvním dvěma z celkem šesti environmentálních cílů uvedených v taxonomii EU⁶.

Kritéria byla vypracována na základě doporučení skupiny technických odborníků a zpětné vazby od veřejnosti a poradenství poskytnutého platformou pro udržitelné financování⁷.

Význam této tematiky se odrazil v rozsahu zpětné vazby obdržené od zúčastněných stran (občanů, orgánů veřejné správy, podniků, neziskových organizací, akademické obce a dalších). Velká většina respondentů zopakovala důležitost taxonomie EU jako klíčového nástroje na podporu procesu transformace vycházející ze Zelené dohody pro Evropu. Shrnutí veřejné konzultace je k dispozici na internetových stránkách Komise věnovaných udržitelnému financování⁸.

Zpětná vazba odhalila také řadu obav, včetně těchto:

- Dopady toho, zda je určitá činnost pokládána za „environmentálně udržitelnou“, či nikoli: některé zúčastněné strany se obávaly, že činnost, která se podle aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu nepovažuje za ekologickou, nebude vnímána jako udržitelná, což může mít důsledky z hlediska přístupu k financování takové činnosti. (*Oddíl 1*)
- Úroveň ambicí a použitelnost kritérií: ačkoli mnoho zúčastněných stran uvítalo úroveň ambicí kritérií, či dokonce požadovalo větší ambice, jiné zúčastněné strany se obávaly, že kritéria jsou příliš ambiciózní, a navrhovaly zlepšit použitelnost kritérií. (*Oddíl 2*)
- Oblast působnosti taxonomie EU: některé zúčastněné strany vyslovily obavy ohledně příliš úzkého rozsahu činností, na něž se kritéria vztahují, a ohledně binární povahy taxonomie EU, což znamená, že trhům neposkytne vodítko, jak nakládat s činnostmi, které nesplňují kritéria uvedená v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu, nebo na něž se tato kritéria nevztahují. (*Oddíl 3*)

Následující tři oddíly objasňují výše uvedené otázky a vysvětlují kroky, které Komise podnikla nebo podnikne v budoucnu, aby vznesené obavy rozptýlila.

1. Dopady toho, zda je určitá činnost pokládána za „environmentálně udržitelnou“, či nikoli

⁶ V článku 9 nařízení o taxonomii EU je stanoveno těchto šest environmentálních cílů: a) zmírňování změny klimatu; b) přizpůsobování se změně klimatu; c) udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů; d) přechod na oběhové hospodářství; e) prevence a omezování znečištění; f) ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů.

⁷ Platforma pro udržitelné finance vznikla na základě článku 20 nařízení o taxonomii EU. Tvoří ji odborníci jak ze soukromého, tak z veřejného sektoru, kteří poskytují Komisi poradenství ohledně dalšího vývoje taxonomie EU.

⁸ Internetové stránky Komise o udržitelném financování [link](#).

Mnoho zúčastněných stran bylo znepokojeno tím, že taxonomie vymezuje, které činnosti se pokládají za „environmentálně udržitelné“, což by mohlo být vykládáno v tom smyslu, že pokud není určitá činnost v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu uvedena, považuje se automaticky za environmentálně „neudržitelnou“. Tak tomu není. Pouhá skutečnost, že společnost nevykonává činnosti, které jsou v souladu s taxonomií, neznamená, že lze vyvozovat závěry ohledně environmentální výkonnosti společnosti nebo její schopnosti získat přístup k financování.

Taxonomie EU v současné době nestanoví, jak se má nakládat s činnostmi, jež nejsou klasifikovány jako ekologické. Nevymezuje ani nekategorizuje žádnou činnost jako „zvyšující stávající úroveň environmentální výkonnosti“, avšak nedosahující úroveň významného přínosu. Tyto činnosti, které jsou sice samy o sobě důležité k podpoření potřebné obecné transformace hospodářství EU, nebudou samy o sobě postačovat k dosažení našich ekologických cílů. Taxonomie EU obdobně nevymezuje ani nekategorizuje žádnou činnost jako „environmentálně neudržitelnou“. Stejně tak nejsou dosud v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu zahrnuty všechny ekologické činnosti, jež mohou významně přispět k environmentálním cílům, a nejsou tudíž ani součástí taxonomie EU. Taxonomie EU je živý dokument, který bude v průběhu času dle potřeby rozšiřován a aktualizován.

Taxonomie EU je nástrojem transparentnosti. Některým společnostem a účastníkům finančního trhu uloží povinnosti týkající se zveřejňování informací a bude od nich vyžadovat, aby sdělili, jaký podíl jejich činností je v souladu s taxonomií. Zveřejnění podílu ekologických činností, které jsou v souladu s taxonomií, umožní porovnávat společnosti a investiční portfolia na základě tohoto podílu. Pokud společnosti chtějí, mohou taxonomii EU spolehlivě používat k naplánování transformace spojené s klimatem a životním prostředím a k tomu, aby na transformaci získaly finanční prostředky. Účastníci finančního trhu, budou-li chtít, mohou využít taxonomii EU k navržení důvěryhodných zelených finančních produktů. Očekává se, že taxonomie EU umožní změnu a podpoří přechod na udržitelnost. Ačkoli se účastníci trhu mohou taxonomií EU řídit při přijímání investičních rozhodnutí, taxonomie samozřejmě nezakazuje investice do jakékoli činnosti. Společnosti nemají povinnost zajistit soulad s taxonomií a také investoři si mohou libovolně zvolit, do čeho investují.

Rámec taxonomie zlepší přístup k udržitelnému financování nad úroveň, kterou nabízejí stávající tržní nástroje ekologického financování. Vztahuje se na více hospodářských činností a více environmentálních cílů, než tomu bylo doposud na základě rámců tržního ekologického financování. Zahrnuje zejména některá uhlíkově náročná odvětví, což umožní uznání přechodných činností v těchto odvětvích ze strany trhu.

Společnosti se budou moci spolehnout na soulad s taxonomií EU nejen z hlediska obratu, nýbrž také určitých operačních a kapitálových výdajů, což dále rozšíří možnosti, jež taxonomie nabídne. Odhady a prvotní ověření kritérií taxonomie pro oblast klimatu ukázaly, že v současné době je v souladu s taxonomií obecně jen nízký počet činností a investičních portfolií společností (v rozmezí od 1 % do 5 %, přičemž mnoho společností a investičních portfolií vykazuje nulový soulad). Ačkoli tento údaj má podle očekávání v nadcházejících

letech s naplňováním Zelené dohody pro Evropu významně vzrůst, vyzdvihuje rozsah transformace, jež bude k dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050 ještě zapotřebí.

Taxonomie EU je navržena pro konkrétní účel spočívající v poskytnutí klasifikačního systému a zvýšení transparentnosti. Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost⁹ uplatňuje zásadu „významně nepoškozovat“ zakotvenou v článku 17 nařízení o taxonomii EU, nevyžaduje však použití kritérií stanovených v aktech v přenesené pravomoci týkajících se taxonomie. Komise zveřejnila k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ pro účely Nástroje pro oživení a odolnost zvláštní technické pokyny¹⁰, které obsahují podrobnější informace. To znamená, že kritéria stanovená v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu nejsou z hlediska provádění Nástroje pro oživení a odolnost nijak přímo závazná. Nařízení o politice soudržnosti rovněž vyžaduje, aby se cíl jejích fondů v programovém období 2021–2027 řídil zásadou „významně nepoškozovat“ obsaženou v nařízení o taxonomii EU, aniž by se však vyžadovalo používání kritérií uvedených v aktech v přenesené pravomoci týkajících se taxonomie. Původní účel taxonomie EU by měl být v budoucnu zopakován a než bude začleněna do dalších politik, měly by se pečlivě posoudit její dopady z hlediska vhodnosti, přiměřenosti a nákladů na dodržování předpisů.

2. Úroveň ambicí a použitelnost kritérií stanovených v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu

Při navrhování aktů v přenesené pravomoci za účelem stanovení kritérií pro udržitelné hospodářské činnosti je Evropská komise vázána mandátem, který ji udělily Evropský parlament a Rada, pokud jde o určení úrovně ambicí potřebné k tomu, aby ekologické projekty dosáhly environmentálních cílů EU.

Taxonomie EU uznává jako udržitelné takové činnosti, které představují významný, nikoli nepatrný přínos ke splnění environmentálních cílů EU. Taxonomie EU stanoví kritéria týkající se významného přínosu a zásady „významně nepoškozovat“ na základě úrovně ambicí cílů Zelené dohody pro Evropu, včetně cíle klimatické neutrality EU.

Po pečlivém posouzení obdržené zpětné vazby byl návrh aktu v přenesené pravomoci, který byl zveřejněn za účelem získání zpětné vazby od veřejnosti, upraven, aniž by klesla úroveň ambicí cílů Zelené dohody pro Evropu. Provedené změny zahrnují mimo jiné:

- čtená objasnění za účelem větší technické přesnosti a použitelnosti kritérií,
- další zlepšení použitelnosti spočívající ve zjednodušení kritérií, menší složitosti a celkové zátěži a ve vhodných případech úpravy kritérií tak, aby byla konkrétnější a flexibilnější,

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

¹⁰ Oznámení Komise „Technické pokyny k uplatňování zásady ‚významně nepoškozovat‘ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost“, 2021/C 58/01, Úř. věst. C 58, 18.2.2021, s. 1.

- objasnění s cílem ve vhodných případech lépe zohlednit subsidiaritu a sdílené pravomoci mezi úrovní EU a úrovní členských států (včetně řady vysvětlení za účelem většího zohlednění vnitrostátních předpisů),
- lepší soulad se stávajícími rámci, odvětvovými právními předpisy a ve vhodných případech přihlédnutí k nadcházejícím přezkumům,
- specifikace rozsahu některých přechodných a podpůrných činností a úpravy v zájmu větší použitelnosti taxonomie ze strany hospodářských subjektů,
- lepší vysvětlení malého počtu činností, jež byly zahrnuty v rámci jiné činnosti, pokud to zúčastněné strany jednoznačně požadovaly a pokud je to v souladu s cíli a požadavky nařízení o taxonomii EU,
- aktualizované body odůvodnění vyzdvihující potřebu budoucích přezkumů a následného zavedení dodatečných činností.

3. Oblast působnosti taxonomie EU

Na základě zpětné vazby od veřejnosti a s přihlédnutím k doporučením platformy pro udržitelné financování zvažuje Komise další rozvoj taxonomie EU v souladu s nařízením o taxonomii EU, aby rozptýlila zbývající obavy zúčastněných stran, jak je vysvětleno v následujícím oddílu.

Zejména se v budoucnu rozšíří stávající rozsah kritérií uvedených v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu. Kritéria jsou dynamická a budou pravidelně přezkoumávána. To zajistí, aby změnou tohoto aktu v přenesené pravomoci bylo možné do jeho působnosti postupem času doplnit nová odvětví a činnosti, včetně přechodných a podpůrných. Zúčastněné strany budou mít možnost navrhnout činnosti, které by měly být zahrnuty do kritérií, prostřednictvím internetového portálu, jenž bude v polovině roku 2021 zřízen na internetových stránkách Evropské komise. Komise jejich návrhy posoudí s využitím podkladů od platformy pro udržitelné financování.

Taxonomie bude mít vliv na udržitelné financování i v mezinárodním měřítku. Při plnění cílů Zelené dohody pro Evropu bude EU úzce spolupracovat s partnerskými zeměmi i příslušnými mezinárodními fóry, například mezinárodní platformou pro udržitelné financování, skupinou G7/G20 a Radou pro finanční stabilitu. K tomu bude patřit také hledání cest, jak taxonomii EU vhodným a přiměřeným způsobem zavést i v globálním kontextu. V rámci toho bude taxonomie EU ještě rozpracována z hlediska použitelnosti a mezinárodního uplatnění.

III. DALŠÍ KROKY V ROZVOJI TAXONOMIE EU

V souladu s právním rámcem a předešlými závazky přijme Komise doplňkový akt v přenesené pravomoci k nařízení o taxonomii EU, který se bude vztahovat na činnosti dosud v aktu v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu nezahrnuté, jako je zemědělství, některá odvětví energetiky a určité výrobní činnosti.

Jadernou energetiku bude tento doplňkový akt v přenesené pravomoci zahrnovat v závislosti na výsledcích zvláštního přezkumu probíhajícího podle nařízení o taxonomii EU. Proces vychází z nezávislé odborné zprávy¹¹, kterou v březnu 2021 zveřejnilo Společné výzkumné středisko, vědecký a znalostní útvar Evropské komise¹². Zprávu v současnosti recenzují dvě skupiny odborníků: skupina odborníků zřízená na základě článku 31 Smlouvy o Euratomu a Vědecký výbor pro zdravotní, environmentální a vznikající rizika (SCHEER), aby bylo vědecké hodnocení úplné, a v červnu 2021 bude dokončena.

Doplňkový akt v přenesené pravomoci se bude týkat rovněž zemního plynu a souvisejících technologií coby přechodných činností, a to do té míry, do jaké spadají do působnosti čl. 10 odst. 2 nařízení o taxonomii EU. V této souvislosti budou posouzeny výhody ustanovení o skončení platnosti přechodných činností.

Komise přijme doplňkový akt v přenesené pravomoci co nejdříve po dokončení zvláštního přezkumu, které se očekává v létě 2021.

Činnostem, které významně přispívají k plnění zbývajících čtyř environmentálních cílů podle nařízení o taxonomii EU (udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů, přechod na oběhové hospodářství, prevence a omezování znečištění a ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů) bude věnován samostatný akt v přenesené pravomoci. Platforma pro udržitelné financování k tomuto aktu v současnosti vypracovává doporučení.

Dále pak podle článku 26 nařízení o taxonomii EU musí Komise do konce roku 2021 posoudit, zda a jak by bylo možné oblast působnosti nařízení o taxonomii rozšířit tak, aby zahrnovalo i jiné úrovně environmentální výkonnosti než významný přínos, jakož i další, například sociální cíle.

IV. FINANCOVÁNÍ PŘECHODU NA UDRŽITELNOST

Ačkoli je nařízení o taxonomii EU důležitým nástrojem k mobilizaci investic do dlouhodobě udržitelných řešení, výsledky veřejné konzultace a reakce poslanců Evropského parlamentu, členských států a dalších zúčastněných stran v minulých měsících vyzdvihly omezení taxonomie EU. Rozšířená je zejména obava, že některé činnosti, které přispívají k ekologické transformaci reálné ekonomiky, nesplňují kritéria pro zařazení do taxonomie.

¹¹ Společné výzkumné středisko, *Technical assessment of nuclear energy with respect to the 'do no significant harm' criteria of the EU Taxonomy Regulation*, březen 2021. K dispozici [zde](#).

¹² Zpráva Společného výzkumného střediska má dvě části: první se věnuje studii příslušných ukazatelů kvality životního prostředí s ohledem na zásadu „významně nepoškozovat“ v celém životním cyklu jaderných zařízení, druhá pak konkrétní otázky týkající se odpadu, kterou zdůraznila skupina technických odborníků. Zpráva došla k závěru, že „Analýzy nezjistily žádný vědecky podložený důkaz, že by jaderná energie byla pro lidské zdraví nebo životní prostředí škodlivější než jiné technologie výroby elektrické energie, jež jsou již do taxonomie zařazené jako činnosti přispívající ke zmírňování změny klimatu.“

Komise proto zváží předložení legislativního návrhu, který by podpořil financování určitých hospodářských činností, zejména v energetice, včetně plynárenství, které přispívají ke snižování emisí skleníkových plynů způsobem podporujícím přechod na klimatickou neutralitu během tohoto desetiletí. Cílem návrhu by bylo definovat časový rámec a mezikroky, které v případě těchto hospodářských činností a stávajících investic k tomuto přechodu přispívají, a to způsobem, jenž je v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu.

To by umožnilo přijmout opatření v návaznosti na závěry Evropské rady ze dne 11.–12. prosince 2020, jež uznávají úlohu přechodných technologií, jako je zemní plyn.

Investice do projektů souvisejících se zemním plynem jsou způsobilé k finančnímu krytí z nástrojů EU, pokud přispívají k plnění cílů politik EU způsobem, jenž je v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu. Projekty související se zemním plynem jsou na základě individuálního posouzení způsobilé k financování například z Nástroje pro oživení a odolnost¹³, z nástroje InvestEU, z Evropského fondu pro regionální rozvoj nebo fondu pro modernizaci systému obchodování s emisemi.

Přechod na klimaticky neutrální a udržitelné hospodářství není jednorázovou událostí, nýbrž se jedná o proces. Pro společnosti transformace znamená postupné snižování emisí skleníkových plynů, zvyšování vlastní odolnosti a postupné omezení poškozování životního prostředí. Pro investory znamená transformace postupné zvyšování environmentální výkonnosti portfolia. Rovněž členské státy musí transformaci naplánovat a stimulovat.

Do ekologických činností mohou investovat *všechny* společnosti. Jako součást své podnikové strategie mohou společnosti využít taxonomii EU k naplánování konkrétních činností za účelem transformace, aby dosáhly prahových hodnot taxonomie. Jiné vědecky podložené metody měření jim mohou pomoci nastavit výkonnostní cíle v oblasti udržitelnosti pro celou společnost.

Platforma pro udržitelné finance vydala na žádost Komise doporučení, jak vzít roli taxonomie EU v ekologické transformaci na vědomí. Ve své zprávě pro Evropskou komisi z března 2021¹⁴ platforma doporučila mimo jiné dále hledat způsoby, jak – mimo současný rámec taxonomie EU – uznat práci vynaloženou s cílem zlepšit výkonnost činností směřujících ke splnění kritérií významného přínosu.

V. JEDNOTNÉ A SOUDRŽNÉ PODÁVÁNÍ ZPRÁV PODNIKŮ O UDRŽITELNOSTI

1. Nová směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti

Komise navrhuje novou směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti, která reviduje stávající pravidla vykazování, jež zavedla směrnice o vykazování nefinančních informací. Navrhovaná směrnice by představovala základ stálého toku informací o udržitelnosti prostřednictvím finančního hodnotového řetězce a pro ostatní zúčastněné strany. Informace

¹³ Za zvláštních podmínek stanovených v příloze III oznámení Komise „Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost“.

¹⁴ Platforma pro udržitelné finance, Zpráva o financování transformace, březen 2021. K dispozici [zde](#).

zveřejňované společnostmi by proto byly k dispozici analytikům v bankách, pojišťovnách, společnostech spravujících aktiva nebo ratingových agenturách, konečným investorům a nevládním organizacím a ostatním zúčastněným stranám, které si přejí, aby bylo možné lépe vyvozovat odpovědnost společností za jejich sociální dopady a dopady na životní prostředí. S ohledem na cíle Zelené dohody pro Evropu by společnosti spadající do působnosti směrnice měly povinnost podávat zprávy o dopadu jejich obchodního modelu a strategie na přechod na udržitelné a klimaticky neutrální hospodářství. Navrhovaná směrnice má zajistit, aby podávání zpráv podniků o udržitelnosti odpovídalo potřebám účastníků finančního trhu s výhradou požadavků na zveřejňování informací podle nařízení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností¹⁵. Zohledňuje taktéž záměr Komise předložit v průběhu tohoto roku návrh iniciativy týkající se udržitelné správy a řízení společností.

Většina společností se potýká s nárůstem nákladů, neboť požadavky investorů a jiných zúčastněných stran na informace podniků o udržitelnosti jsou nekoordinované. Ačkoli navrhovaná směrnice bude pro společnosti znamenat dodatečné náklady na podávání zpráv, ve střednědobém a dlouhodobém horizontu usiluje o jejich snížení, a to díky dosažení konsenzu ohledně základních informací, jež by společnosti měly zveřejňovat.

Navrhovaná směrnice by se vztahovala přibližně na 49 000 společností v porovnání se zhruba 11 000 společností, jichž se týkají stávající pravidla zveřejňování informací o udržitelnosti (směrnice o vykazování nefinančních informací). Těmto požadavkům na podávání zpráv by podléhaly všechny velké společnosti a všechny společnosti kótované na regulovaných trzích EU, s výjimkou kótovaných mikropodniků. Tyto společnosti by musely podávat zprávy o celé škále záležitostí týkajících se životního prostředí, sociálních věcí a správy a řízení souvisejících s jejich podnikáním. V souladu se stávajícími pravidly směrnice o vykazování nefinančních informací budou tyto společnosti muset zveřejňovat informace o rizicích, jimž společnost čelí v souvislosti s otázkami udržitelnosti, a o dopadech na lidi a životní prostředí. Vztahovat se to bude i na informace o jejich globálních dodavatelských řetězcích týkající se otázek, jako je nucená a dětská práce, a odpovídající mezinárodně uznávaným zásadám a rámcům, například Deklaraci Mezinárodní organizace práce o základních principech a právech v práci. Informace, které zveřejní, budou podrobeny auditu a budou digitálně označeny, aby je bylo možno použít v rámci jednotného evropského přístupového místa, jehož vznik se předpokládá v akčním plánu pro unii kapitálových trhů¹⁶.

Navrhovaná směrnice bude vyžadovat, aby společnosti zveřejňovaly informace podle závazných standardů EU pro podávání zpráv o udržitelnosti. Komise přijme akty v přenesené pravomoci, které takovéto standardy stanoví, s přihlédnutím k technickému poradenství poskytnutému Evropskou poradní skupinou pro účetní výkaznictví, ve spolupráci s hlavními zúčastněnými stranami a po konzultaci s členskými státy a příslušnými subjekty EU, včetně evropských orgánů dohledu, Evropské agentury pro životní prostředí, Evropské agentury pro

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2088 ze dne 27. listopadu 2019 o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb, Úř. věst. L 317, 9.12.2019, s. 1.

¹⁶ Sdělení Komise „Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán“, COM(2020) 590 final.

základní práva a platformy pro udržitelné financování. První soubor standardů bude přijat v říjnu 2022.

Standardy budou přizpůsobeny politikám EU, přičemž budou současně navazovat na iniciativy v oblasti mezinárodní standardizace a budou k takovýmto iniciativám přispívat. Unie bude tudíž pokračovat v práci na standardech EU za účelem dosažení cílů Zelené dohody a uspokojení rostoucích potřeb investorů v oblasti informací a současně bude usilovat o sblížení podávání zpráv o udržitelnosti na celosvětové úrovni, a to v návaznosti na iniciativy, jako je pracovní skupina pro zveřejňování finančních informací v souvislosti se změnou klimatu (TCDF).

Komise navrhuje vypracovat standardy pro velké podniky a samostatné, přiměřené standardy pro malé a střední podniky. Malé a střední podniky kótované na regulovaných trzích by se těmito přiměřenými standardy řídily povinně, zatímco nekótované malé a střední podniky – které tvoří převážnou většinu – by se jimi mohly řídit dobrovolně. Komise je připravená poskytnout členským státům individuální technickou podporu, aby podávání zpráv o udržitelnosti podnikům, zvláště malým a středním, usnadnila.

2. Požadavky na soudržné podávání zpráv podniků o udržitelnosti

Navrhovaná směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti má zajistit jednotnost mezi požadavky na vykazování podle nařízení o taxonomii EU a podáváním zpráv podniků o udržitelnosti. V článku 8 nařízení o taxonomii se vyžaduje, aby společnosti spadající do oblasti působnosti stávající směrnice o vykazování nefinančních informací a další společnosti, na něž se bude vztahovat navrhovaná směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti, vykazovaly určité ukazatele týkající se toho, nakolik jsou jejich činnosti udržitelné podle definice taxonomie EU. Zejména by tyto společnosti měly zveřejňovat, v jakém poměru se na jejich obratu, kapitálových výdajích a operačních výdajích podílejí hospodářské činnosti, které se považují za environmentálně udržitelné.

Tyto ukazatele budou upřesněny v samostatném aktu v přenesené pravomoci, který bude použitelný od roku 2022. Každoročním zveřejňováním svých klíčových ukazatelů výkonnosti pro činnosti považované podle taxonomie EU za environmentálně udržitelné prokážou společnosti investorům a široké veřejnosti objektivně svou trajektorii směřování k environmentální udržitelnosti.

Společnosti budou muset podávat zprávu o těchto ukazatelích společně s jinými informacemi o udržitelnosti stanovenými ve směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti. Závazné standardy pro podávání informací, které budou vypracovány na základě směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti, budou tyto ukazatele plně zohledňovat a budou vycházet ze screeningových kritérií a prahových hodnot stanovených v taxonomii EU v souvislosti se zásadou „významně nepoškozovat“. Standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti budou zejména zahrnovat ukazatele, jež jsou v souladu s ukazateli, které budou muset účastníci finančního trhu vykazovat podle nařízení o zveřejňování informací o udržitelném financování.

Současně podávání zpráv navrhované směrnicí o podávání zpráv podniků o udržitelnosti umožní podnikům kromě stupně souladu s taxonomií ukázat také, jak v dosahování udržitelnosti pokročily. Zejména by podniky měly představit komplexní obraz svých dopadů a závislosti v kontextu udržitelnosti.

Komise zajistí, aby standardy pro výkaznictví odrážely nejen stávající soulad činností společnosti s taxonomií, nýbrž také její výhledové obchodní plány a aby usnadňovaly financování kapitálovým trhem i bankovní financování. Povinné vykazování podle nařízení o taxonomii se bude uplatňovat od ledna 2022 s ohledem na cíle týkající se zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a od ledna 2023 v případě ostatních čtyř cílů, na čemž se dohodly Evropský parlament a Rada v rámci nařízení o taxonomii EU.

Komise posoudí (a to i s využitím podkladů od platformy pro udržitelné financování a Evropské poradní skupiny pro účetní výkaznictví) vhodné pokyny a možnosti, co se týká způsobu, jakým subjekty, na něž se vztahují povinnosti týkající se výkaznictví stanovené v nařízení o taxonomii EU, mohou smysluplně podat zprávy v prvním roce platnosti těchto povinností, a to s přihlédnutím k určitým chybějícím údajům.

VI. PREFERENCE V OBLASTI UDRŽITELNOSTI A FIDUCIÁRNÍ POVINNOSTI

Kromě posouzení vhodnosti zavádí dnes Komise ve stávajících aktech v přenesené pravomoci týkajících se směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID II)¹⁷ a směrnice o distribuci pojištění (IDD)¹⁸ posouzení preferencí klienta v oblasti udržitelnosti. Pojišťovací a investiční poradci budou muset v rámci posouzení vhodnosti získat informace nejen o znalostech a zkušenostech klienta v oblasti investic, o jeho schopnosti nést ztráty a toleranci rizika, nýbrž také o jeho preferencích v oblasti udržitelnosti. To zajistí, aby aspekty týkající se udržitelnosti byly poradci při posuzování škály finančních nástrojů a produktů v doporučeních pro klienty systematicky brány v úvahu.

Toto opatření posílí postavení retailových investorů při rozhodování o tom, kam a jak by měly být jejich úspory investovány. Každý tak bude mít možnost, pokud si to bude přát, konkrétním, pozitivním způsobem ovlivňovat klima, životní prostředí a společnost. Tato změna zvýší poptávku po finančních nástrojích a produktech s udržitelnými investičními strategiemi a po nástrojích a produktech, které berou v úvahu negativní dopad na udržitelnost.

Změnou stávajících pravidel fiduciární povinnosti obsažených v aktech v přenesené pravomoci týkajících se odvětví správy aktiv, pojištění, zajištění a investic objasňuje Komise současná pravidla v tom smyslu, že nyní zahrnují také rizika pro udržitelnost, jako jsou dopady změny klimatu a zhoršování životního prostředí na hodnotu investic.

VII. ZÁVĚR

¹⁷ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/565 ze dne 25. dubna 2016, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice, Úř. věst. L 87, 31.3.2017, s. 1.

¹⁸ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2359 ze dne 21. září 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na informace a pravidla výkonu činnosti vztahující se na distribuci pojistných produktů s investiční složkou, Úř. věst. L 341, 20.12.2017, s. 8.

Akt v přenesené pravomoci o taxonomii EU pro oblast klimatu, návrh směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti nastíněný v tomto sdělení, jakož i změny aktů v přenesené pravomoci týkající se preferencí v oblasti udržitelnosti, fiduciárních povinností a řízení produktů představují důležité kroky v realizaci stávajícího akčního plánu pro financování udržitelného růstu a naplňování Zelené dohody pro Evropu.

Tento ekosystém umožňující udržitelné financování je součástí širší strategie k dosažení změny a zajištění spravedlivého přechodu ke splnění našich cílů v oblasti udržitelnosti. Jedná se o základní způsoby zvýšení transparentnosti a poskytnutí nástrojů investorům k odhalování příležitostí k udržitelným investicím. Díky nim bude moci v budoucnu vzniknout řada nových nástrojů, jako je ekoznačka EU pro retailové finanční produkty a standard EU pro zelené dluhopisy.

Zásadní význam z hlediska dalšího rozvoje souboru nástrojů udržitelného financování, mimo jiné i prostřednictvím platformy pro udržitelné financování, bude mít dialog, spolupráce a silné partnerství mezi orgány, podniky a účastníky finančních operací, sociálními partnery, občanskou společností a výzkumnou a akademickou obcí.

Tato iniciativa nabývá na síle spolu s tím, jak ambice a snaha o udržitelnější rozvoj v souladu s Pařížskou dohodou a dalšími environmentálními cíli rostou i u mnoha našich mezinárodních partnerů. Zvyšuje se také zájem o udržitelné produkty na mezinárodních trzích, což přináší další příležitosti k udržitelným investicím. Celosvětové sbližování standardů je nezbytné, aby se zabránilo roztržitosti trhů a umožnily se přeshraniční investice, které pomohou globálních klimatických a environmentálních cílů dosáhnout. Evropská unie je odhodlána i nadále plnit vedoucí úlohu v upevňování globální spolupráce prostřednictvím mezinárodní platformy pro udržitelné financování a jiných mezinárodních fór, jako je skupina G20 a skupina G7.

Aktualizovaná strategie udržitelného financování, kterou má Komise přijmout v červnu 2021, určí, jakými dalšími způsoby přispěje udržitelné financování k přechodu na udržitelné a klimaticky neutrální hospodářství.